

var fyldestgørende i 1863, ikke kan være det i 1898. Værkstederne ere overbebyrdede baade med Materiel og Arbejdstid. Der maa arbejdes baade Dag og Nat, og Værkstederne kunne ikke en Gang fysisk rumme de Vogne, der nu benyttes, og som ere større end tidligere, i alt Fald for de saakaldte Boggievognes Vedkommende. Endvidere kan Forbindelsen mellem de forskellige Værksteder, idet den er beregnet paa de smaa Forhold, ikke passe for de større. Disse Omstændigheder forekomme mig saa iøjnefaldende alene i Kraft af Tallene, at der ikke behøves yderligere Oplysning. De, som have set Værkstederne — og der er jo for nylig givet adskillige Rigsdagsmænd, nemlig dem, der sidde i den paagældende Jærnbanekommission, Lejlighed til at se disse Forhold — ville sikkert finde det urigtigt at blive ved de nuværende Værksteder, thi ikke blot ere de for smaa, men Forholdene ere saa knebne, at Arbejdet daarlig kan foregaa paa en forsvarlig Maade. Lysforholdene ere ringe, og de sanitære Forhold er der ikke taget Hensyn til. For Arbejderne er der sørget i en saa ringe Grad, at det er saare mangelfuldt for at bruge et mildt Udtryk. Det Indtryk fik vi ved at se Forholdene, og vi have faaet det bekræftet af sagkyndige Mænd, som staa uden for Jærnbanevæsenet, og de have udtalt, hvad vi ogsaa fik Fornemmelsen af ved den Lejlighed, at de nuværende Forhold paa Kjøbenhavns Banegaards Værksteder ikke længere bør vedblive at eksistere. Disse Udtalelser ville ikke komme det høje Ting overraskende, thi allerede i 1882 blev der fra Regeringens Side fremlagt Forslag her i Rigsdagen til disse Forholds Afhjælpning, og der blev da begært 2,684,000 Kr. til de ny Værkstedsbygninger. Jeg kommer maaske siden til at nævne Forskellen mellem dette Beløb og det, der nu begæres. Det foresloges at lægge Værkstederne ude ved Nørrebro Station. Forslaget blev den Gang vedtaget af Landstinget, som altsaa fuldt ud har erkendt Rigtigheden af det, jeg nu har omtalt, og de ere senere blevne langt værre, end de den Gang vare. Den Gang gik Sagen herfra til Folketinget og blev fremlagt der paa ny i næste Samling, men den blev ikke fremmet videre. Vilevede da under den saakaldte Visnepolitik, som vi nu lykkeligvis ere komne ud over. Jeg tror altsaa at kunne gaa ud fra, at Rigsdagen denne Gang vil erkende Rigtigheden af, hvad der her er fremført, at de nuværende Værksteder paa Kjøbenhavns Banegaard bør afløses af andre. Dette var

den første Betragtning, jeg havde at gøre gældende.

Den næste er om den Plan, der nu er forelagt fra Regeringens Side, om disse Værkstедers Henlæggelse til den ny Godsbanegaard er heldig. De foreslaas, som allerede nævnt, henlagte til Banegaardens vestre Hjørne hen ad Enghavevej, og de foreslaas lagte paa det Terrain, som er indvundet ved Opfyldning, saaledes at der dog fyldes noget mere op, end sket er. Det, som man maa lægge Vægt paa ved Spørgsmaalet om saadanne Værkstедers gode Beliggenhed, er dels det, at man ikke benytter et alt for kostbart Areal, dernæst at Arealet ligger bekvemt til Jærnbansens Brug, og endelig ogsaa det, at det ligger gunstigt for de Arbejdere, der skulle arbejde paa Værkstederne, saaledes at de i Nærheden kunne finde gode og billige Boliger. Det er en stor Arbejdsstyrke, der beskæftiges i disse Værksteder, jeg tror, at det for Tiden er 6 à 700. Hvad Spørgsmaalet om Arealets Kostbarhed angaar, kan jeg henviser til, hvad der for et Par Aar siden her i Landstinget blev udtalt fra min Side som Ordfører for det daværende Udvalg, at vi fandt det saare heldigt, at man gjorde Landindvindinger paa det Sted, fordi man paa den Maade tilvejebragte værdifulde Arealer paa en meget billig Maade. Jeg kan derfor kun finde det fuldstændig rigtigt, at Jærnbanen i saa Henseende gaar videre ad den Vej, som man allerede den Gang kom ind paa. Hvad dernæst Forholdet til Jærnbansens Behov angaar, tror jeg ogsaa, at man maa sige, at denne Plads er heldig, thi det gælder ikke om at have disse Værksteder liggende umiddelbart op ad den Hovedstation, hvor Trafikken foregaa, men at have dem let tilgængelige fra Banens Side, uden at de genere den øvrige Trafik, og det kan naas, hvad enten man tænker sig Godsvognene førte over fra Godsbanestationen til de nærliggende Værksteder eller Personvognene førte sammesteds hen enten over Godsbanegaarden eller om ad Vigerslev. Til den nuværende Værkstedsplads er der jo let Passage for Vogne, der skulle føres til og fra Reparation. Endelig ville alle erkende, at Beliggenheden er heldig for den Arbejderbefolkning, der skal arbejde i Værkstederne. Planen maa altsaa i saa Henseende siges at være god.

Det næste, der bliver Spørgsmaal om, er jo, om Forslaget ogsaa i økonomisk Henseende er berettiget. Der kan det jo navnlig straks falde os for Brystet, om det ikke er taget noget for stort. Jeg skal dog straks føje til, at der næppe for os